

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

**Извештај о прегледу и оцени докторске дисертације
мастера Ирене А. Плаовић
„Реторичко наслеђе српског средњовековља: слова и похвале”**

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовao Комисију:

На II редовној седници одржаној 22. новембра 2022. године Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду донело је одлуку (бр. 4117/1 од 25. новембра 2022. године) о образовању Комисије за преглед и оцену докторске дисертације коју је мср Ирена А. Плаовић предала под насловом „Реторичко наслеђе српског средњовековља: слова и похвале” (ментор проф. др Ирена Шпадијер).

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. др Зорица Витић, ванредни професор (председник Комисије)
Ужа научна област: српска књижевност
Датум избора у звање: 25. 05. 2021.
Назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: Филолошки факултет
Универзитета у Београду
2. др Ида Тот (Ida Toth), ванредни професор
Ужа научна област: византијска филологија
Датум избора у звање: 2018.
Назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: The Faculties of History
and Classics, Wolfson College, Oxford University
3. др Јанис Какридис (Ioannis Kakridis), редовни професор у пензији
Ужа научна област: словенска филологија
Датум избора у звање: 01. 10. 2001.
Назив факултета, установе у којој је члан комисије био запослен (до 31. 01. 2022):
Universität Bern
4. др Наташа Половина, ванредни професор
Ужа научна област: српска и јужнословенске књижевности са теоријом
књижевности
Датум избора у звање: 29. 04. 2021.
Назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: Филозофски факултет
у Новом Саду

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Име, име једног родитеља, презиме	Ирена, Александар, Плаовић
Датум и место рођења	4.11.1992. Савски венац, Београд, Србија
Наслов мастер тезе	<i>Слово о светом кнезу Лазару</i> непознатог Раваничанина у српскословенској рукописној традицији
Датум и место одбране мастер тезе	28.09.2016. године, Филолошки факултет Универзитета у Београду
Научна област из које је стечено академско звање мастера	Српска књижевност

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

„Реторичко наслеђе српског средњовековља: слова и похвале”

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација мастера Ирене А. Плаовић „Реторичко наслеђе српског средњовековља: слова и похвале” има 193 странице. Изузетно осмишљену и кохерентну композицију чине 4 обимне целине: ПРЕД-РЕЧ и УВОДНА РАЗМАТРАЊА (7–49), УСПОСТАВЉАЊЕ КОРПУСА (50–123), РЕТОРИЧКА ЧИТАЊА СРПСКОГ РЕЧЕТОЧЕЊА (124–167), ЗАВРШНА РАЗМАТРАЊА: „ТЕОРИЈА“ РЕТОРИЧКОГ НАСЛЕЂА (168–177). Тек се кроз инвентивне и интригантне наслове бројних поглавља, потпоглавља и екскурса може сагледати сложеност дисертације:

1. Шта је реторичко? 1.1. Зашто реторика? 1.2. Реторички мислити, знати и читати (средњовековље); 1.2.1. Реторичко мишљење; *Екскурс 1: Поетика реторичког мишљења хагиографије* 1.2.2. Реторичко знање; *Екскурс 2: Реторичко друштво (средњег века)*; 1.2.3. Реторичко читање; *Екскурс 3: Реторика рукописне културе*.

2.1. О чему говоримо када говоримо о говорима (у средњем веку)? 2.1.1. Шта је похвала житију? *Екскурс 4: Доментијан ретор*; 2.1.2. Шта је похвала похвали? 2.2. Како су чуване похвале: рукописно наслеђе српске епидеиктике; 2.2.1. Рукописне збирке и коментари; 2.2.2. Рукописна традиција старих српских похвала; 2.2.2.1. Теодосијева похвала светима Симеону и Сави; 2.2.2.2. Lazarijana: Похвална слова кнезу Лазару; 2.2.2.2.1. Похвално слово непознатог Раваничанина; 2.2.2.2.2. Похвално слово Данила Бањског; 2.2.2.2.3. Похвално слово Андонија Рафаила; 2.2.2.2.4. Похвала монахиње Јефимије; 2.2.2.2.5. Похвално слово непознатог писца; 2.2.2.3. Григорије Цамблак (у Србији); 2.2.2.3.1. Похвала првомученику Стефану; 2.2.2.3.2. Похвала великомученику Георгију 1; 2.2.2.3.3. Похвала великомученику Георгију 2; 2.2.2.3.4. Похвала великомученику Георгију 3; 2.2.2.4. Димитрије Кантакузин; 2.2.2.4.1. Похвала светом Димитрију Солунском; 2.2.2.4.2. Похвала светом Николи; 2.2.2.5. Похвално слово Стефану Штиљановићу.

3. 1. Теодосијева похвала светима Симеону и Сави: прво па оκμή; 3. 2. Lazariana поново посећена; 3. 3. Maestro Цамблак; 3.3.1. Тржаство мученика: упоредна анализа првог Похвалног слова великомученику Георгију и Слова о светом кнезу Лазару непознатог Раваничанина; 3. 3. 2. Стефан ритор црковни; 3. 4. Димитрије Кантакузин: повратак у будућност; 3. 5. Стефан Штиљановић: познато о непознатом.

4.1. Нацрт за једну поетику похвале (ἀνακεφαλαίωσις); 4.2. Одговор на питање: шта је похвала? (ἐπιφώνημα).

Након текста докторске дисертације следе одељак БИБЛИОГРАФИЈА (178–188), НАПОМЕНА О ЦИТИРАЊУ И СПИСАК СКРАЋЕНИЦА (189), БИОГРАФИЈА АУТОРА (190), као и прописане административне изјаве и додаци. Импресивна БИБЛИОГРАФИЈА садржи 253 јединице.

Први део рада посвећен је различитим аспектима реторичности и њиховим бројним сагледавањима, на основу којих се поставља специфична методологија реторичког тумачења средњовековних похвалних слова. Упечатљив методолошки оквир чине разматрања из области филозофске херменеутике (П. Рикер, Х. Г. Гадамер), теорије и историје реторике (С. Мејлу, В. Ваљавичарска, Р. Веб, М. Тарнер, Р. Тсур, Ф. Муц, Е. Гарвер, А. А. Ричардс, Р. Скот, Т. Оукли и многи други аутори), те византологије и словенске медиевистике (С. С. Аверинцев, Р. Пикјо). И. Плаовић издваја пет појмова модерне реторичке херменеутике: а) *реторичка ситуација* (Лојд Бицер); б) *презентност* (Хаим Перелман); в) *репертоар* (Даг Брент); г) *ефекат* и д) *идентификација* (Џејмс Јасински), те додатних пет тачака које ће јој послужити као упориште у интерпретацији одабране грађе. То су, с једне стране, елементи класичне реторике, са посебним освртом на топику и реторске фигуре; потом читање средњовековних похвала са свешћу о њиховом „над-књижевном статусу“; укључивање студија дискурса и нове реторике; коначно, три традиције читања различитих родова реторике (политичког, правног и свечаног), које се ослањају на теорију друштвеног дискурса, правну и библијску херменеутику.

На почетку друге целине ово изузетно исцрпно теоријско образложење добило је неопходну дијахронијску перспективу. Како се реторичка традиција српског средњег века може у целости посматрати у светлости византијске традиције, у дисертацији је дат и концизни преглед античких реторских приручника, богате византијске омитике, све до „златоуста словенске традиције“, Климента Охридског.

Сложен однос међу средњовековним жанровима разјашњава се у поглављима *Шта је похвала житију?* и *Доментијан ретор* у којима је размотрена функција похвале као микро-жанра унутар већих жанрова, попут житија. У ова испитивања укључена је готово читава српска хагиографска традиција – *Житије светог Симеона Стефана Првовенчаног*, *Доментијаново Житије светог Саве*, *Теодосијево Житије Петра Коришког*, *Данилово Житије краљице Јелене* и *Цамблаково Житије Стефана Дечанског*. Амбивалентни однос међу овим жанровима илуструје и чињеница да средњовековни писац похвалног слова доживљава хагиографију као наративни предлогачак за своје дело. Узимајући у обзир колебања у именовању старих реторичких састава (*слово*, *похвално слово*, *похвала*), као и постојеће дефиниције (Д. Богдановић), И. Плаовић прецизира и употпуњује дефиницију старе српске похвале: она је „у ширем смислу“ прозни реторски жанр који карактеришу функционална употреба наратива, висок ниво топичности и централна акламација обележена најчешће анафорским низом, која је уједно и похвала „у ужем смислу“.

Централни део рада представља успостављање корпуса српских похвалних слова; он се састоји из књижевноисторијског прегледа, расправе о жанровским одређењима, и

истраживања рукописног наслеђа сваке похвале понаособ. Истраживањем су обухваћена следећа дела: *Похвала светима Симеону и Сави* Теодосија Хиландарца, *Слово о светом кнезу Лазару* непознатог Раваничанина, *Слово о светом кнезу Лазару* Данила Бањског, *Похвала кнезу Лазару* монахиње Јефимије, *Похвално слово кнезу Лазару* непознатог писца, *Похвално слово светом кнезу Лазару* Андонија Рафаила, *Похвално слово првомученику Стефану* и *Похвално слово великомученику Георгију* Григорија Цамблака, *Похвала светом Димитрију Солунском* и *Похвала светом Николи Мирликијском* Димитрија Кантакузина и *Похвално слово Стефану Штиљановићу* непознатог писца.

Докторанд уочава „интернационалан“ карактер овог корпуса, како на нивоу тематике, тако и на нивоу ауторства: „Када је реч о предметима похвала, резултат је изједначен: три српске теме (Симеон и Сава/Свештена Двојица; кнез Лазар, Стефан Штиљановић) и три старија „међународна“ светитеља – сва тројица мученици (Димитрије, Георгије, Стефан). Аутори су, са друге стране, понекад непознати, у неким случајевима српски (Теодосије Хиландарац, Данило Бањски, Јефимија), а у неким случајевима странци у служби српске књижевности (Андоније Рафаил, Григорије Цамблук, Димитрије Кантакузин)“. Закључак је да се овакве карактеристике корпуса старе српске епидеиктике не могу тумачити као показатељ да је овај жанр „мање српски“ јер у његовој продукцији на српскословенском језику велику улогу играју писци страног порекла с краја XIV односно из XV века; не чини га мање српским ни чињеница да многим српским светитељима није посвећено похвално слово. Заправо, већи број слова светом кнезу Лазару, као и Теодосијева пространа похвала Симеону и Сави, само потврђују њихов изузетан статус у историји наше културе.

Трећи део рада посвећен је реторичкој интерпретацији корпуса. Изузетно поступно анализирана је Теодосијева *Похвала светима Симеону и Сави*, најстарија, најобимнија и најсложенија српска средњовековна похвала. У поглављу *Lazariana* докторанд енкомије „косовског циклуса“ тумачи као целину, проналази обједињујућа општа места (топос самоунижења, опис страдања ратника, плач), али и изразите разлике, нарочито у композицији ових састава. Наглашавајући посебно место које свети кнез Лазар има у нашој епидеиктици, И. Плаовић напомиње да „све те повести заједно чине један косовски наратив који улази у *колективни репертоар* средњовековних рецепијената, и пресудно утиче на саморазумевање целог једног народа много векова касније“. Овај део дисертације заокружен је интерпретацијама Цамблакових и Кантакузинових похвалних слова, као и *Похвалног слова Стефану Штиљановићу* непознатог писца.

У завршним поглављима докторанд изводи синтетички закључак о похвалама као књижевном и реторичком жанру српског средњег века издвајајући сложеност, учешће заједнице у произношењу, удвајање адресата (похвала се у исто време обраћа и светоме и присутнима), парадокс самоунижења и супериорности аутора, те уопштавање, топичност и нестабилност композиције као његове главне одлике.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Писана у стилу најбоље научне прозе, докторска дисертација која је пред нама представља изузетан резултат амбициозно постављеног, научно-методолошки добро утемељеног истраживања.

И. Плаовић определила се да одабрани корпус посматра са свих страна, не одвајајући његову рукописну традицију од његове књижевне интерпретације, будући да положај у рукописном наслеђу говори много о вероватно најважнијем аспекту средњовековних списа: њиховој функционалности. Отуда рукописно наслеђе чини стожерни део дисертације. Обимна грађа потиче из бројних домаћих и иностраних колекција рукописа. Највећи број похвала чува се у збирци манастира Хиландара, потом у Руској државној библиотеци у Москви, у Погодиновој збирци Руске националне библиотеке у Санкт Петербургу (која је због већег броја рукописа представљена засебно) и осталим збиркама Руске националне библиотеке (основна, збирке Вјаземског и Гиљфердинга). Нотирани су и анализирани и рукописи збирке Румунске академије наука у Букурешту, Патријаршијске библиотеке у Београду, манастира Зографа, збирке библиотеке Руске академије наука (П. А. Сиркуа, А. И. Јацимирског, В. И. Срезњевског), те збирке Националне библиотеке Кирил и Методиј у Софији, Српске академије наука и уметности и Народне библиотеке у Београду. По један рукопис налази се у збиркама Пећке патријаршије, манастира Светог Пантелејмона на Атосу, Никољца код Бијелог Поља, Свете Тројице код Пљеваља, манастира Путне и Драгомирне у Румунији, у Грујићевој збирци Музеја Српске православне цркве, збирци А. И. Хлудова у Москви, Синодалној збирци Државног историјског музеја у Москви, збирци Црквеног историјског и архивског института Бугарске патријаршије у Софији и збирци библиотеке „Василиј Стефаник“ Украјинске академије наука. Девет најбројнијих колекција српске епидеиктике представљене су табеларним приказима у којима се јасно уочава врста и старина књига у којима су похвале сачуване. У завршној упоредној табели представљено је свих 67 кодекса према времену настанка (2 из XIV, 16 из XV, 24 из XVI, 17 из XVII, 5 из XVIII, и 3 из XIX столећа).

Докторанд доноси бројне нове увиде проистекле из анализе ове грађе, понајвише о типу рукописних зборника у којима су похвале сачуване:

Похвала светима Симеону и Сави: 8 кодекса само са Теодосијевим *Житијем светог Саве* и *Похвалом*, 2 зборника за српске свете, 1 минеј, 2 србљака, 2 зборника мешовитог састава, 1 зборник житија и слова

Слово о кнезу Лазару непознатог Раваничанина: 1 србљак, 1 минеј, 1 зборник мешовитог садржаја, 1 зборник за српске свете, 1 служабник, Данилов зборник

Слово о кнезу Лазару Данила Бањског: 1 панегирик, 1 фрагмент зборника

Слово о кнезу Лазару Антонија Рафаила: 2 србљака, 1 патерик/панегирик, Данилов зборник

Слово о кнезу Лазару непознатог писца: 1 зборник

Похвала кнезу Лазару Јефимије: 1 минеј, 1 србљак, 1 зборник житија и служби

Похвала светом Димитрију Солунском Димитрија Кантакузина: 1 панегирик, 1 кодекс који садржи дела посвећена Димитрију, 1 зборник слова и житија

Похвала светом Николи Димитрија Кантакузина: 1 зборник слова и житија

Похвална слова вч. Георгију Григорија Цамблака: 14 панегирика, 9 зборника слова и житија, 2 минеја, 2 зборника мешовитог садржаја, 2 кодекса са делима посвећеним Георгију, 2 зборника дела Григорија Цамблака

Похвално слово првомученику Стефану Григорија Цамблака: 1 панегирик

Похвално слово Стефану Штиљановићу непознатог писца: 1 србљак, 1 минеј

У разматрању проблема зборничког или компилацијског контекста похвалних слова, И. Плаовић указује на два парадигматична кодекса. То су рукопис манастира Хиландара под бројем 505, и рукопис Патријаршијске библиотеке у Београду бр. 68. Док је рукопис Хил 505 мање уобичајеног састава, те представља прâву антологију текстова посвећених српским светима (садржи житија светих Симеона, Саве, Арсенија, Петра Коришког, каноне Симеону и Сави и похвална слова Симеону, Сави и кнезу Лазару), минејни панегирик ПБ 68 организован је жанровски, као колекција слова, и није омеђен ни тематиком ни националношћу писаца или светих о којима је реч.

Детаљно се бавећи рукописним наслеђем докторанд је дошао до значајног открића. Наиме, иако у опису дигитализованог рукописа, као и на вебсајту Универзитетске библиотеке, стоји како рукопис УБ Ћоровић бр. 19, богородичник из прве половине XIV века, садржи један од најранијих преписа Теодосијеве похвале, прегледањем рукописа утврђено је да то ипак није тачно. И. Плаовић пронашла је нешто једнако вредно, ако не и, због реткости преписа, вредније – најранији до сада познати препис Теодосијевих *Канона на осам гласова*, као и *Канона четвртога гласа*.

Поред оцена одређених поглавља наведених раније у извештају морамо се додатно осврнути на изузетна тумачења средњовековних похвала у целини *Реторичка читања српског речеточења*. Доказ да је „дисертација комплимент и својеврсна похвала предмету који истражује“ представља докторандова интерпретација Теодосијеве похвале светима Симеону и Сави, у којој је вишеслојно показана сва умешност овог изразито „жанровски освешћеног“ и реторички образованог аутора да традиционалним, али стваралачким приступом диспозицији, реторским фигурама, сликама, топосима и облицима епидеиктике убедљиво комуницира са савременом публиком, а то, са становишта хришћанског средњовековног ретора, значи – са публиком свих времена.

Треба посебно истаћи резултат до којег је И. Плаовић дошла ишчитавајући упоредо Цамблаково *Прво похвално слово вч. Георгију* и *Слово о светом кнезу Лазару* непознатог писца. Уочила је читав низ врло сличних, а често и идентичних пасажа, указала на место у *Слову о светом кнезу Лазару* где аутор алудира на остала „своја слова“, те издвојила стилске и језичке сличности Цамблакових дѐла са некима од списка посвећених Светом кнезу Лазару. С правом је изнела претпоставку да је ова два похвална слова могао написати исти човек – „Maestro“ Григорије Цамблук. Ово откриће сасвим мења досадашњу слику о српској књижевности с краја XIV и почетка XV века и врло уверљиво сугерише да би „непознати Раваничанин“ могао бити плодни писац Цамблук, а место настанка *Слова* манастир Дечани.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

1. *Слово о кнезу Лазару у српскословенској рукописној традицији*. Археографски прилози 38, 2016, 39–59.
2. *Слатка и ствар и име: реторичка природа „Слова о светом кнезу Лазару“ непознатог Раваничанина*. Зборник Матице српске за књижевност и језик 65, св.1, 2017, 53–69.
3. *Српска средњовековна слова и похвале и њихово реторичко наслеђе*. Годишњак Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима за школску 2016/17, година XII, 2017, 233–244.
4. *Поезија монаштава: неколико српских и један јапански инок*. Темат Шта је то средњи век, ур. Далибор Кличковић, Култура 158, 2018, 153–164.
5. *Милица жали: реторика тужења кнегиње Милице у средњовековним словима о кнезу Лазару*. Књижевна историја 164, 2018, 219–222.
6. *Краљичин говор: Јелена Анжујска као књижевна беседница у: Византијско-словенска чтенија II*, ур. Драгиша Бојовић и Кристина Митић, Ниш 2019, 269–274.
7. *Лалићева херменеутика средњовековног канона*. Годишњак Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима, за школску 2017/18, година XIII, 2018, 65–80.
8. *Герменевтическа поезия и новое Средневековье*. у: Девятыё Римские Кирилло-Мефодиевские чтения, Индрик, Москва 2019, 150–154.
9. *Како се читао Србљак? Рецепција Србљака (СКЗ, 1970) од његовог објављивања до наших дана*, Црквене студије 2021, 395–415.
10. *Неомедијеализам и критика просветитељства у последњим двама збиркама Ивана В. Лалића* у: Савремено српско песништво и ново средњовековље: византијске теме и мотиви, зборник радова, прир. Светлана Томин и Милан Громовић, Нови Сад 2020, 93–121.
11. *Neomedievalism and Criticism of the Enlightenment in Ivan V. Lalić: "Voyage Philosophique" and "Four Canons"*, Serbian Studies vol. 33, no. 1 – 2, Slavica Publishers at Indiana University 2021, 95–112.
12. *Ка литерарности старе српске књижевности*, Научни састанак слависта у Вукове дане 51/2, Београд 2022, 57–69.

Прикази:

13. *Страст и мудрост (Дух хеленства, Аница Савић Ребац, прир. Ирина Деретић, Мило Ломпар. Службени гласник, 2015, 951 стр.)*, Зборник Матице српске за књижевност и језик 65, св.2, 2017, 768–771.
14. *Од Венеције до Свете земље (Sante Graciotti. La Dalmazia e l'Adriatico. Dei pellegrini "veneziani" in Terrasanta. Lido di Venezia: La musa Talia editrice, 2014, 676 str.)*, Књижевна историја XLVIII 158 2016, 339–341.
15. *Studi cirillometodiani : nel 1150° anniversario della missione tra gli Slavi dei santi Cirillo e Metodio, a cura di Krassimir Stantchev e Giorgio Ziffer, Milano : Biblioteca Ambrosiana, Bulzoni, 2015*, Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, књ. 83 2017, 249–253.

16. *Словени у свету логике (Јанис Какридис: Аргументација код православних Словена у средњем веку. Ниш: Међународни центар за православне студије/ Центар за византијско-словенске студије, 2019, 269 стр.)* Књижевна историја, год. 53, бр. 175, 2021, 441–447.

VII ЗАКЉУЧЦИ, ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Поред раније наведених закључака и резултата истраживања представљених у дисертацији, наводимо и следеће:

(1) Ова докторска дисертација представља прво целовито истраживање српске средњовековне епидеиктике.

(2) У складу са добро постављеним теоријско-методолошким моделом успешно је осмишљен и примењен укрштај књижевноисторијских, текстолошких и херменеутичких метода, а корпус је сагледан и кроз специфичну призму *удвостручавања* традиције: епидеиктичко наслеђе има и своју рукописну баштину, као и своју традицију издавања и превођења.

(3) Истражен је и контекст који намеће сâм рукописни зборник као „макро-текст“. Установљено је како се старе српске похвале чувају углавном у панегирицима (17) и у њима врло сродним зборницима житија и слова (10). Ту су још и кодекси које заузимају искључиво Теодосијево *Житије светог Саве* и његова *Похвала* (8), минеји (6), зборници мешовитог састава (5), те Србљаци и сродни зборници за српске свете (по 4). Сви ови различити контексти средњовековним су читаоцима били природни и једини, контексти у најдословнијем смислу речи, као са-текстови сваке од ових похвала, у чијем су окружењу оне могле добити различита значења и измењене тонове.

(4) Похвално слово је перформативни уметнички облик. Чак и ако би се доказало да извесне похвале нису писане да би се изговарале, да нису никада извођене, оне су ипак писане као да треба да се произносе. С тим у вези је и учешће заједнице пред којом се говори у прослављању светога, које је кулминација и главна замисао похвалног слова. Целим својим током, без обзира на редослед, дужину, тематику, период из којег потиче, похвално слово стреми тренутку када ће слушаоци бити позвани на „заједничко плетење похвале“.

(5) У дисертацији је, у синтетичком закључку, дата и промишљена, продубљена и допуњена дефиниција овог жанра: „Стара српска похвала је сложен жанр нестабилне композиције, упућен на израз, са вишеструким циљевима, заснован на систему пројекције коју омогућавају његова топичност и склоност уопштавању, и на учествовању заједнице до које се допире удвајањем адресата и парадоксом самоунижења и супериорности аутора“.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

На основу *Правилника о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду* и налаза у извештају из програма „iThenticate“, којим је извршена провера оригиналности докторске дисертације **„Реторичко наслеђе српског средњовековља: слова и похвале”** аутора мср Ирене А. Плаовић, констатујемо да утврђено подударане текста износи 12%. Овај степен подударности последица је цитата, личних имена, библиографских података о коришћеној литератури, тзв. општих места и података, као и претходно публикованих резултата докторандових истраживања, који су проистекли из његове дисертације, што је у складу је са Чланом 9. *Правилника*.

На основу изнетог, а у складу са ставом 2 Члана 8. *Правилника о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду*, изјављујемо да извештај указује на оригиналност докторске дисертације, те се прописани поступак припреме за њену одбрану може наставити.

IX ПРЕДЛОГ

Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да прихвати позитивну оцену докторске дисертације коју је **мастер Ирена А. Плаовић** предала под насловом **„Реторичко наслеђе српског средњовековља: слова и похвале”** и да кандидата позове на усмену одбрану пред овом Комисијом.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

др Зорица Витић, ванредни професор
(председник Комисије)

др Ида Тот, ванредни професор

др Јанис Какридис, редовни професор

др Наташа Половина, ванредни професор